

V. Slučajnosti. Oglasi se tov. Lapajne s predlogom, da se uvede obveznost mesečnih prispevkov po 10 Din za »Učiteljski konvikt« oziroma »Učiteljski dom« za vse organizirano članstvo poverjenstva UJU Ljubljana. Svoj predlog hoče utemeljevati na pokrajinski skupščini.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA BREŽIŠKI IN SEVNIŠKI OKRAJ zboruje skupno z laškim učiteljskim društvom dne 6. junija 1925, začetek ob 9. uri v dvorani hotela »Triglav«. Ob 8. uri zboruje prosvetni odsek istotam. Dnevni red: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Zapisnik zadnjega zborovanja. 3. »O načrtu šolskega zakona« podava tovariš Ivan Dimnik, Ljubljana. 4. »Delovna šola«, nadaljuje tov. Bregant. 5. Slučajnosti. Tovariši upravitelji naj prineso seboj tiskovino »Polugodišnji izveštaj o stanju šola«. — Zaradi obeda naj javi vsak udeleženec po dopisnici — ali tudi vsaka šola skupno — svojo udeležbo tovarišu Jos. Kladniku, Sevnica. Pridejo naj tudi oni, ki so že nekaterikrat izostali! Nečlani istotako dobrodošli! — Predsednik.

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBORSKI ŠOLSKI OKRAJ zboruje v soboto 6. junija t. l. v šoli v Framu, železniška postaja Račje-Fram. Dohod vlakov bo pravočasno objavljen po novem voznem redu. — Vse leto smo delovali na pedagoško - didaktičnem, šolskem, znanstvenem in vobče kulturnem polju: zato naj nam bo to zborovanje v oddih in uteho. Noben tovariš in tovarišica naj ne manjka! Disciplinirani nad vse!

Predsednik.

Poročila:

+ OBČNI ZBOR OKRAJNEGA UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA KRANJSKI ŠOLSKI OKRAJ V KRANJU. Predsednik pozdravi poverjenika tov. Luko Jelenc, nove člane ter vse, ki so prihiteli v tako obilnem številu na zborovanje. (Navzočih 79 članov). Spominja se v minulem letu umrlega tov. Luke Albrehta. V počaščenje njegovega spomina se dvignejo navzoči s sedežev in mu zakličejo »Slava«. Nato omenja žalostno dobo, ki smo jo doživljali ob pričetku šolskega leta. Občutno je oškodila učiteljstvo ter je morala roditi reakcijo. Iskreno čestita tov. sreskemu prosvetnemu ref. Iv. Rusu k visokemu odlikovanju, povdarja njegovo odlično in neumorno delovanje v šoli in izven nje ter pozivlja članstvo, naj sledi njegovemu vzgledu v vsakem oziru.

Ko se tov. sreski prosv. ref. I. Rus v toplih besedah zahvali za častitke, konstatira predsednik sklepčnost in otvori občni zbor.

Poročila funkcionarjev sprejme občni zbor z odobravanjem na znanje ter da tov. And. Sepaherju kot blagajniku na predlog pregled. računov tov. Anke Mahuljeve absolutorij za minulo upravno leto. — Po živahni debati, v kateri poverjenik tov. L. Jelenc podrobno poroča o »Podpornem društvu za učiteljski naraščaj«, sklene zbor, da pristopi, in sicer društvo kot ustanovni, članstvo pa kot podporni člani, sočasno pa stori vse, kar bo v njegovi moči, da prevede akcijo za »Učiteljski konvikt« do skorajšnje ugodne rešitve.

Članarino s prispevkom za »Podporno društvo za učiteljski naraščaj« plačajo: redni člani 168 Din! poročene učiteljice 98 Din; upokojene (neprevedeni) 108 Din; otroške vrtarice in učiteljice ženskih ročnih del 128 Din za leto 1925. pri svojih poverjenikih na šolah.

Z odobravanjem sprejme zbor podrobno poročilo tov. sres. prosv. ref. I. Rusa o delovanju in sklepih prosvetnega odseka ter odobri predlagano listo odsekovih članov, t. j. tov. Jos. Bertonec, Alfonz Ilkret, Janko Kokalj, Mirko Kregelj, Ant. Lovše, Marija Malenškova, Ana Pilbachova, Mirko Rojina.

Volitve. Predsednik tov. Fran Luznar se zahvali za event. ponovno izvolitev, ker iste ne more sprejeti, ker stopi v tekočem letu v pokoj. Novoizvoljeni odbor se konstituira sledeče: predsednik tov. Josip Lapajne; podpredsednik tov. France Rant; tajnik tov. Stanko Završnik; tajnikova nam. tov. Franja Slaparjeva; blagajnik tov. Ant. Sepaher ter odbornika tov. Marija Malenškova in tov. Ant. Lovše.

Referat. Tov. Josip Lapajne poroča nato izčrpno o načrtu zakona o narodnih šolah ter o pripombah, ki jih je stavila anketa UJU — pov. Ljubljana k za-

komu. Referatu je prisostvoval tudi sreski poglavar g. svetnik Josip Žnidaršič. Navzoči so z zanimanjem sledili poročilu o končnoveljavni ureditvi najvažnejšega vprašanja in so stavili po vsestranskem razmišljanju izpremenjevalne predloge, da jih tov. referent kot član ankete po možnosti uveljavi. Za temeljito poročilo se zahvali tovariš predsednik referentu, zbor pa mu z živahnim aklamiranjem izrazi svoje priznanje in zahvalo.

Sklep. Tov. predsednik Fran Luznar se zahvali vsem, ki so ga podpirali v njegovem 35-letnem delovanju pri društvu, pozivlja navzoče k vztrajnemu delu v šoli in izven nje ter zaključi ob 1/2 14. uri občni zbor.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA ORMOŠKI OKRAJ je imelo svoje redno zborovanje dne 4. aprila t. l. v Ormožu. Navzočih je bilo 38 od 53 članov.

Pozdrav. Društveni predsednik tov. Josip Rajšp otvara zborovanje želeč, da bi se s probujajočo naravo tudi vsi člani vzbudili k novemu delovanju.

Dopisi. Tu je predsednik poročal o zadnjem občnem zboru »Učiteljskega doma« v Mariboru, da se namerava že v tej jeseni sprejeti nekaj učiteljskih kov v oskrbo, seveda v najskromnejši meri ter je sam predlagal, da se zviša članarina za »Učiteljski dom« na letnih 100 Din, in utemeljeval potrebo in izvedljivost svojega predloga.

Predavanje. a) Tovariš Srečko Vitorji je predaval »O utisih iz Srbije«. Podal je prirodne krasote, prosvetne razmere, narodne šege in posebnosti; naglašal, da so Srbi napram Slovencem zelo prijazni in lihte v gospodarstvu, obrti in trgovini, v katerih panogah so zaostali, brzo naprej. Poročevalec je razkazoval tudi slike s svojega potovanja. — b) Tovariš Lovro Farazin je govoril »O vplivu časopisja na vzgojo«. Predavatelj je našteval škodljive vplive političnih listov na čustvenost naše mladine, omenjal osobito javna poročila in razprave o zločincih, objave sovraštva in osebnih napadov ter posebno vrsto inseratov. — Obema predavateljema prelepa hvala za njun trud.

Izlet. Konec maja t. l. priredi društvo poučni izlet po novo zgrajeni železnici v Mursko Soboto.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KONJIŠKI OKRAJ je zborovalo dne 14. marca 1925 v Konjicah. Udeležba je bila slabejša kot na zadnjem občnem zboru, kajti od 58 članov(ice) je bilo navzočih le 40.

V pozdravnem govoru je tov. predsednik izrazil veselje nad lepo znago Narodnega bloka, opozoril na delo na novem osnovnošolskem in drugih prosvetnih zakonih, ki bodo trdni temelji pri notranji zgradbi naše edinstvene narodne kraljevine; čestital je nadalje trem tovarišem in trem tovarišicam k stalnemu nameščanju na dosedanjih oziroma novih mestih. Poudarjal je zasluge k Sv. Trojici v Slov. goricah odhajajočega tovariša Goleža za naše društvo, kojega marljiv in vesten član je bil vso dobo svojega učiteljevanja, skoraj 15 let, želeč končno njemu in tovarišicam Iglarjevi in Drassalovi na novih mestih popolnega zadovoljstva. S pristranskimi besedami se je nato tov. Golež poslovil od navzočih, izražajoč nado, da se društvo v bodoče spopolnjuje in razvija v čim največji meri.

Zapisnik, dopisi. Zapisnik občnega zbora se prečita in odobri. Od dopisov je omeniti okrožnico podpornega društva za učiteljski naraščaj, v kojega se pristop prav toplo priporoča ter okrožnico zadevajoč razširjenje »Zvončka«.

Predavanje. Vrlo zanimivo je bilo predavanje tovarišice M. Poznéjeve »O razvoju slovenskega črkopisa«, katere mu je sledilo globoko zamišljeno razmišljanje vprašanja »O učenčevem pristopu v višji razred in o razrednikovem stališču« po tov. F. Friedlu. Splošno odobravanje je sledilo tovarišici predavateljici in tov. razmotritelcu, kar bodi obema znak, da se kmalu zglasita s kakšnim novim vprašanjem.

Vprašalna skrinjica. Pri razpravi v skrinjico došlega slovniškega vprašanja je došlo do raznih naziranj v tej zadevi. Sklenilo se je naprositi UJU — pover. Ljubljana, da skuša z merodajnimi faktoji povzročiti sklicanje posebne ankete, ki naj prouči natančno današnje stanje jezikovnega, zlasti slovniškega-pravopisnega pouka. Doseči je v teh stvarih enotnost, ki je kaj potrebna za osnovno, pa tudi za srednje in višje šolstvo.

Slučajnosti. V narodno - prosvetni odsek se izvolijo tov.(ice): Mravljak K.,

Gselman, Bercé Al., Režabkova Tončka in Bezljajeva Marija.

Na pokrajinski skupščini zastopajo društvo predsednik tov. Kržič J., nam. tov. Strigl A. in delegata tov. Bercé Al., tovarišica Kavec M., nam. tov. Šega Fr. in tov. Šolar Fr.; na glavni skupščini UJU pa tov. Brglez Fr., nam. tovariš Kržič J.

Končno se je sprejel predlog tov. Kržiča, ki prosi UJU — pov. Ljubljana, da naj deluje neumorno na pristojnih mestih na to, da se čimprej razveljavijo točke taksnega in pristojbinskega zakona, v kolikor se tičejo kolkovanja osnovnošolskih spričeval.

+ MARENBERŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO je imelo svoj redni občni zbor v sredo, dne 1. aprila 1925 ob 9. uri dopoldne v šoli v Vuhredu. Izmed 38 članov je bilo navzočih 27.

Predsednik tov. Golob pozdravi navzoče, posebno še gosta gđc. učiteljico Elsnik in tov. Koprivo, kateri je priglasi pristop k društvu. Nadalje pozdravlja na novo vstopivše člane: Tomažič Vlasto, Puhr Dragota, Hudales Oskarja, Kogelnik Marka, Iglar Rajka in Lintner Nado, kateri obenem častita k poroki. Nadalje se predsednik poslovi v prisrčnih besedah od tov. Andreja Pirjevca, ki odhaja v Loče ter od tov. Maksa Pirca in tov. Olge Knapičeve, ki odhajata v Žalec. Obžaluje, da odhajajo iz našega okraja, ker so bili zvesti člani našega društva ter jim na novih mestih želi obilo sreče. — Končno omeni, da je po častniških vesteh premeščen tov. M. Lešnik, šolski upravitelj v Marenbergu, po službeni potrebi, k Sv. Duhu. Zopet nov slučaj kršenja učiteljske stalnosti, proti kateri je zavzelo naše društvo odločno stališče, ker tako postopanje ne more biti v korist šolstva in v ugled učiteljskega stanu.

Došli dopisi se prečitajo. Rešitev dopisa »Podpornega društva za učiteljski naraščaj v Ljubljani« se odloži.

V narodno - prosvetni odsek se volijo sledeči tovariši, odnosno tovarišice: Womer Iv., Tomažič Vlasta, Kogelnik Drago, Hauptman U. in Vidmar Ivanka.

Poročilo o seji širjega sošveta UJU v Ljubljani poda tov. Hauptman, za kar se mu izreče zahvala.

Občnega zbora »Učit. doma« v Mariboru se je udeležila tov. Bračičeva. Iz njenega poročila smo posneli potek občnega zbora. Tov. predsednik se tudi njej prisrčno zahvali.

Letno poročilo tajnice izkazuje: V preteklem letu je štelo društvo 34 članov. Povprečna udeležba pri članih je bila 55%. Tekom tega leta je bil upokojen tov. S. Viher, izstopil pa je iz društva tov. Robič vsled premestitve v Limbuš. Društvo je imelo 4 zborovanja in eno odobrovo sejo.

Poročilo blagajnika: Dohodkov je bilo 4133 Din 50 para; izdatkov pa 2417 Din. Račune sta pregledala tov. Pirc in tov. D. Kogelnik in našla vse v najlepšem redu.

Volitve. Izvolil se je sledeči odbor: Predsednik tov. Joško Golob; podpredsednik tov. U. Hauptman; tajnica Olga Bračičeva; blagajničar Visočnik; odborniki: Iv. Vidmarjeva, I. Womer in I. Vidmoser; namestniki: R. Golobova, Vollmaier in Drago Kogelnik. Preglednika računov: A. Runove in Kogelnik.

Predavanje. Tov. Mencin iz Prevalj poroča o »Predlogu osnovnošolskega zakona«. Z zanimanjem smo sledili tov. poročevalcu. Žal, da je bil čas tako kratko odmerjen, da bi se še lahko o tem razvila debata. Za obsežno poročilo se mu tov. predsednik prav prisrčno zahvali.

Sprejme se sledeča resolucija: »Pozivljamo Pov., da se z vso odločnostjo zavzame za to, da se prizna našim obmejnim, hribovskim, od prometa oddaljenim, v samotni ležečim šolam ugodnost, ki jo predvideva čl. 40. urad. zak.« V pošteb pridejo šole: Remšnik, Pernice, St. Jernej, Sv. Primož, Sv. Anton in Kapla.

Sprejme se članarina, kakor je določil odbor, in sicer za redne člane 150 Din; za učiteljice poročene s tovariši 80 Din; za upokojene 90 Din in za učiteljice ženskih ročnih del in vrtarice pa 110 Din.

Kaj vse obsega Humekova „šolska ročna knjigovoznica“.

A. V kaseti:

(Od spredaj navzdol.)

1. Spodnji tramič knjigov. stiskalnice, obenem osnova šivalnice s špranjo za vpeljavo traku.

2. Zgornji tramič stiskalnice (sleme).

3. Slemence za šivalnico s špranjo za vpeljavo traku.

4. Žlebito za modeliranje hrbta na platnicah.

5. Železno ravnilo za obrezovanje in rezanje lepenke.

6. Leseno ravnilo za risanje.

7. Dve vložni deščici za stiskanje.

8. Dva vijaka (svečki) za stiskalnico.

9. Levi in desni tramič za knjigov. oblič.

10. Dva spajalna klina za knjigov. oblič.

11. Lesen vijak za knjigov. oblič (narezalec).

12. Dve matici (kozliča) za knjigov. stiskalnico.

13. Dve okrogli matici za šivalnico.

14. Vreteno s sukancem, vezalnim in oglavnim trakom in z blazinico za šivanke.

15. Pokrivalna deska, ki se uporablja na spodnji strani za rezanje, na zgornji kot plošča šivalnice (mizica).

B. V pokrovu.

(Od vrha navzdol.)

1. Vložek za lepenko, platno in papir za platnice in všitek (zunanja in znotranja prevleka).

2. Škatlja z dvema nožema, škarjami, žagico in knjigov. kostjo (gladilom).

3. Železna kljuka za rezanje v pravem kotu.

4. Lesena kljuka za risanje pravega kota.

5. Ročni brusni kamen (osla).

6. Škatljica z vijakom, rezilom in zagozdo za knjigov. oblič in z zagozdami za pritrditev traku v šivalnici.

7. Trije pari vložnih desk za knjige različne velikosti.

Opomba: Stiskalnico uporabljamo le izven kasete, šivalnico pa v kaseti tako, da postavimo spodnji tramič z nogami navzdol ob sprednji stranici kasete v pripravljeni zarezi. Nato postavimo oba vijaka (svečki), navijemo na nju okrogli matici in položimo vrhu nju slemence s špranjo. Traka, ki šivamo na nju knjigo, vpeljemo v primerni razdalji skozi spodnjo in zgornjo špranjo in ju pritrdimo spodaj in zgoraj z zagozdami. Ko smo vzeli iz kasete vse, kar potrebujemo za šivanje, položimo pokrivalno desko na prejšnje mesto nazaj, da tvori pri šivanju mizico. Zgornje strani deske ne uporabljajte za rezanje, da ostane gladka! Režite vedno v smeri lesnih vitov in ne povprek.

Sl. 1. kaže stiskalnico v navadni uporabi (po dovršitvi knjige) v stranskem ogledu.

Sl. 2. je prerez šivalnice v kaseti ob priliki šivanja. Deska za obrezovanje tvori mizo.

Sl. 3. je naziv sestavljenega knjigov. obliča.

Sl. 4. kaže prerez obliča ob stiskalnici kadar obrezujemo sešito knjigo.

Knjigovoznica se naroča v **Tvornici učil in šolskih potrebščin v Ljubljani** in stane kompletna 1150 Din.

Odgovorni urednik: **Franc Štrukelj**. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana. Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Zamenjava.

Katera izmed tovarišic v bližini Maribora bi hotela menjati učiteljsko mesto z istim v Središču ob Dravi?

Oglasite se pri:

Marici Čehovi,

učiteljici v Središču ob Dravi.

Za počitnice

iščem 1 ali 2 sobi z uporabo kuhinje za 3 osebe v kakem lepem kraju na deželi. Po možnosti ob železnici. Tovariše, ki so jim znani pomudniki, naj jih animirajo, da se javijo. Ponudbe je staviti na upravo »Učiteljskega Tovariša« pod naslovom »Za počitnice«.

Za pomlad in poletje!

P. n. učiteljicam priporočamo ravnokar došle angleške in francoske novosti za letne kostume kakor: Etamin, Eponge, Frofir, Crepe, Voile de laine i. t. d.

Ugodni plačilni pogoji na obroke! Na željo se pošljejo vzorci.

A. & E. Skaberne.
LJUBLJANA, Mestni trg 10.